

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Ovaj rad dostupan je za upotrebu pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution 4.0.

UVODNIK ZA TEMATSKI BLOK O METAFORIČKIM KOLOKACIJAMA

Dobrodošli u tematski blok posvećen metaforičkim kolokacijama, gdje istražujemo složene odnose između riječi i značenja te kako one oblikuju naš jezični i konceptualni svijet. Ovaj blok sadrži osam članaka, koji kroz različite pristupe i metode istražuju ulogu metaforičkih kolokacija u različitim kontekstima, od konceptualizacije i kognitivno-semantičkih aspekata, leksikografije i pravnog jezika do emocionalizacije diskursa i jezične kompetencije učenika njemačkog kao stranog jezika.

Većina je radova napisana na njemačkom jeziku, jedan je članak napisan na hrvatskom jeziku, a jedan na engleskom jeziku, s ciljem šire diseminacije koncepta metaforičke kolokacije, koji je kod nas, kao i u jezikoslovlju općenito, nov i time nedovoljno istražen. Većina radova prezentirana je na međunarodnoj konferenciji održanoj u rujnu 2022. godine na *Inter-University Centru* u Dubrovniku u sklopu projekta „Metaforičke kolokacije – sintagmatske sveze između semantike i pragmatike“, koji se vodi pri Hrvatskoj zakladi za znanost.

Tematskom bloku pripada i prikaz znanstvene monografije *Metaforičke kolokacije – Od konceptualizacije do ustaljene sveze* autorice Anete Stojić.

Cilj je ovoga tematskog bloka ponuditi sveobuhvatan pregled istraživanja metaforičkih kolokacija, naglašavajući njihovu važnost u različitim jezičnim i kontekstualnim okvirima.

Prvi članak, „Uloga konceptualizacije društvenih jedinica mikro-, mezo- i makrorazine u tvorbi metaforičkih kolokacija s osnovama *osoba, obitelj i narod*“, autorica Anete Stojić i Jane Jurčević, istražuje kako društvene jedinice na različitim razinama pridonose stvaranju metaforičkih kolokacija. Korpusna analiza otkriva obrasce kolokacijskog slaganja, koji su često podudarni unutar istoga leksičko-semantičkog polja, ali variraju ovisno o razini socijalne stvarnosti. Ovaj rad značajno pridonosi teoriji o metaforičkim kolokacijama pokazujući kako socijalna struktura utječe na jezične obrasce.

U kontekstu ekonomskog nazivlja članak „Metaforičke kolokacije engleske imenice *market*“ autorice Katje Dobrić Basaneže koristi korpusnu analizu za kategorizaciju metaforičkih kolokacija prema konceptualnim metaforama. Ovaj rad pokazuje dinamičnost ekonomskih metafora i njihovu evoluciju kroz vrijeme, oblikujući naše razumijevanje tržišta.

Metaforičke kolokacije također igraju ključnu ulogu u leksikografskoj praksi, što je obrađeno u članku „Od gusjenice do leptira: Digitalna metamorfoza korpusom potpomognutog kolokacijskog rječnika“ autorice Zite Hollos. Ovaj rad ističe kako korpusna lingvistika može pomoći u kodifikaciji i razumijevanju metaforičkih kolokacija, posebno u dvojezičnim rječnicima za učenike, pridonoseći teoriji kroz praktičnu primjenu u leksikografiji.

Ulogu metaforičkih kolokacija u medijskom diskursu istražuje članak „Metaforičke kolokacije u sportskim izvješćima“ autorice Anite Pavić Pintarić. Ovdje se analizira kako novinari koriste metaforičke kolokacije za ublažavanje kritike i stvaranje uljudnog diskursa u nogometnim izvješćima na njemačkom i hrvatskom jeziku, oblikujući percepciju i emocionalni ton medijskog izvještavanja.

Sličan naglasak na emocionalizaciju diskursa nalazi se u članku „Metaforičke kolokacije i idiomi u službi emocionalizacije diskursa“ autora Janusza Pociaska. Ovo istraživanje pokazuje kako metaforičke kolokacije i frazemi obogaćuju diskurs i omogućuju izražavanje emocija, s posebnim fokusom na njemačko-poljskom diskursu.

Pravni jezik također pokazuje specifične obrasce metaforičkih kolokacija, što se istražuje u članku „Kolokacije s glagolom kao kolokatorom u jeziku pravne struke“ autorica Ljubice Kordić i Hanne Martine Berkec. Analiza uspoređuje metaforičke kolokacije u njemačkom i hrvatskom pravnom jeziku, otkrivajući kulturno uvjetovane razlike koje predstavljaju izazov pri prevođenju pravnih tekstova.

U akademskom kontekstu članak „Metaforičnost glagolsko-imeničkih kolokacija u njemačkom i hrvatskom općeoznanstvenom jeziku“ autorice Mirjane Šnjarić fokusira se na probleme s kojima se susreću studenti pri učenju znanstvenog jezika. Kroz kontrastivnu analizu njemačko-hrvatskih glagolsko-imeničkih kolokacija članak ukazuje na važnost tih kolokacija u akademskom pisanju.

Posljednji članak, „Kolokacijska kompetencija poljskih maturanata koji uče njemački kao strani jezik“, autorice Joanne Targonske, procjenjuje kolokacijsku kompetenciju učenika temeljem njihovih pisanih radova. Rezultati

pokazuju da je kolokacijska kompetencija slabo razvijena te naglašavaju potrebu za poboljšanjem pristupa učenju vokabulara.

Kao dodatak ovim istraživanjima tematskom bloku pripada i prikaz znanstvene monografije *Metaforičke kolokacije – Od konceptualizacije do ustaljene sveze* autorice Anete Stojić, koji je napisala Nikolina Palašić. Monografija rasvjetljava mehanizme stvaranja kolokacijskih sveza iz semantičkog polja *vrijeme*, pružajući dubinsku analizu i uvid u razvoj metaforičkih kolokacija. Prikaz knjige stoga dodatno osnažuje teorijski okvir i praktičnu primjenu istraživačkih nalaza predstavljenih u člancima.

Nadamo se da će ova zbirka članaka potaknuti daljnje istraživanje i primjenu spoznaja u praksi te pridonijeti razvoju teorije o metaforičkim kolokacijama.

Urednica tematskog bloka
Aneta Stojić